

Posters : abstracts

samenwerkingsverband van Thuiszorg-instellingen met in totaal meer dan 50.000 geboorten besloten het systeem in de periode 2004-2008 te implementeren. De daaraan verbonden kosten zijn voor gemeenten maximaal drie euro per geboorte per jaar, afhankelijk van de omstandigheden.

Bij de implementatie is voorzien in:

- Uitbreiding van de informatiemagazines naar ouders van oudere kinderen, totdat de gehele range van 0-6 jarigen wordt bestreken.
- Uitbreiding van het onderzoek met interviews, ouderpanels en online-communicatie tussen ouders en gemeente.

Het Kijk- en Vertelboek: educatiemateriaal voor peuters en kleuters met diabetes mellitus en hun ouders en hulpverleners

Hosli E.J.

TNO Preventie en Gezondheid, Leiden

E-mail: ej.hosli@pg.tno.nl

Wanneer een kind op jonge leeftijd diabetes mellitus krijgt grijpt dat diep in op zijn dagelijkse leven en dat van het gezin. Het is dan ook niet verwonderlijk dat peuters en kleuters met diabetes veel problemen hebben met hun aandoening.

Voor een gezonde toekomst van een kind met diabetes mellitus is het van belang dat het kind al op heel jonge leeftijd positief leert denken en voelen over de ziekte en de behandeling. Het doel van dit project is om met behulp van speciaal voor peuters en kleuters geschreven educatiemateriaal de leefregels en emotionele consequenties van diabetes al op jonge leeftijd bespreekbaar te maken. Het educatiemateriaal bestaat uit een voorlees- en prentenboek voor kinderen (het Kijk- en Vertelboek) en een handleiding voor ouders en hulpverleners. Het is gebaseerd op ervaringsdeskundigheid van patiënten, ervaringen uit de praktijk van hulpverleners en op wetenschappelijke onderzoeksresultaten. De benadering van de kinderen is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van peuters en kleuters. De handleiding geeft ouders een actieve rol en geeft hen handvatten waardoor ze beter kunnen optreden als 'helper' van het kind. Het materiaal wordt landelijk geïmplementeerd, in samenwerking met de doelgroep.

Het Kidscreen project: Een Europese vragenlijst om kwaliteit van leven van kinderen en jongeren te meten

Detmar S.B., J. Bruil

TNO Preventie en Gezondheid, Leiden

E-mail: sb.detmar@pg.tno.nl

Naast mortaliteit en morbiditeit wordt gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven (GKvL) een steeds belangrijker uitkomstmaat in de (preventieve) geneeskunde. In het Europese KIDSCREEN project is een generieke gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven vragenlijst ontwikkeld voor kinderen en jongeren van 8 tot 18 jaar. Deze vragenlijst heeft als doel om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van (inter)nationaal beleid ten aanzien van de (preventieve) jeugdgezondheidszorg door monitoring en door evalueren van interventies. De vragenlijst is

cross-cultureel ontwikkeld binnen 7 Europese landen met behulp van literatuuronderzoek, een Delphi-ronde onder Europese experts en focusgroepen in alle participerende landen met kinderen en jongeren van 8-18 jaar en hun ouders. De hieruit ontwikkelde conceptlijst is vertaald volgens internationale richtlijnen in de taal van de desbetreffende landen. Er is een pilotstudie in 10 landen gedaan met in totaal 3019 kinderen en adolescenten. In deze pilot-studie zijn tevens determinanten van kwaliteit van leven geïncludeerd. Met behulp van conventionele psychometrische analyses en item response theorie is de optimale schaalconstructie bepaald. Dit heeft geresulteerd in een uiteindelijke vragenlijst van 53 items, bestaande uit de volgende dimensies: lichamelijk welbevinden, emotioneel welbevinden, humeur en gevoelens, zelfbeeld, autonomie, relatie met ouders, relaties met leeftijdsgenoten, ervaringen op school, pesten en financiële mogelijkheden. In maart 2003 is de hoofdstudie gestart, waarbij de lijst is toegestuurd aan ongeveer 20.000 kinderen en ouders in Europa waarin naast vragen over kwaliteit van leven ook vragen over leeftijd, geslacht, gezondheid, ziekte en leefsituatie werden gesteld. De dataverzameling is recent afgerond. De verzamelde gegevens worden momenteel gebruikt om de psychometrische eigenschappen van de lijst vast te stellen en er worden normdata vastgesteld. Tevens wordt een handleiding ontwikkeld voor toekomstige gebruikers (bv. jeugdartsen, kinderartsen, epidemiologen, psychologen, pedagogen, onderzoekers) van de vragenlijst. Zeer belangrijk in de ontwikkeling van deze KIDSCREEN vragenlijst is de input die de kinderen en jongeren zelf hebben gehad en de cross-culturele benadering. Beide aspecten dragen ertoe bij dat de lijst een meerwaarde heeft boven bestaande kwaliteit van leven vragenlijsten.

Sportschoolbezoekers over het gebruik van prestatieverhogende middelen in de sportschool

Detmar S.B.,¹ C.H. Wiefferink,¹ T. Vogels,¹ B. Coumans,² T.G.W.M. Paulussen²

¹ TNO Preventie en Gezondheid, Leiden

² Nederlands Centrum voor Dopingvraagstukken (NeCeDo), Capelle a/d IJssel

E-mail: sb.detmar@pg.tno.nl

Om een gericht preventiebeleid te ontwikkelen tegen het gebruik van prestatieverhogende middelen in fitnesscentra is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de vraag waarom bezoekers van fitnesscentra al dan niet prestatieverhogende middelen gebruiken. Nader inzicht in de opvattingen van bezoekers van fitnesscentra maakt het mogelijk om relevante aangrijpingspunten te selecteren voor een nieuw te ontwikkelen preventiebeleid zodat de kans van slagen ervan wordt gemaximaliseerd. Het doel van dit onderzoek is daarom het identificeren van determinanten van het gebruik van prestatieverhogende middelen door sportschoolbezoekers.

Via oproepen in populaire tijdschriften en op websites werden sportschoolbezoekers opgeroepen om zich vrijwillig aan te melden om deel te nemen aan het vragenlijst onderzoek. In totaal werden naar 197 vrijwilligers vragenlijsten gestuurd, waarvan er 193 werden geretourneerd, waarvan er uiteindelijk 144 overble-